

10

MILLORS MUNTATGES DE SHAKESPEARE

A Stratford-upon-Avon s'organitza cada abril la setmana dedicada a William Shakespeare, el mes que el dramaturg i poeta copa per naixement i mort. A Anglaterra, el 23 d'abril és el Shakespeare's Day, per a la resta de la gent és el Dia del Llibre i a Catalunya la diada de Sant Jordi. Ara que se celebra el 450è aniversari del seu naixement, des de les illes Britàniques es promou la internacionalització del Shakespeare's Day. Sense ànim de desarrelar les tradicions pròpies, i en un gest de confraternitat dramàtico-literària, espero que aquesta selecció de produccions memorables de les comèdies i tragèdies de Shakespeare –segons un criteri estrictament personal i fal·lible, basat en l'experiència– serveixi per recordar des d'aquí l'efemèride. És un recompte subjectiu adornat amb la col·laboració apòcrifa del mestre crític Michael Billington, que des de les pàgines digitals de *The Guardian* coordina la secció Shakespeare's Plays - As You Like Them, en què proposa el seu rànquing dels millors muntatges de cada títol, convidant els lectors a aportar els seus propis records memorables.

JUAN CARLOS OLIVARES, CRÍTIC TEATRAL

FOTOS CEDIDES PER: TEATRE LLIURE, GRUP FOCUS, FESTIVAL GREC, TEMPORADA ALTA, PEP PLA, FERRAN MADICO

AL VOSTRE GUST

(Lluís Pasqual, Teatre Lliure, 1983)

Aquest muntatge del Lliure en la seva essència i apogeu va ser una revelació personal: del teatre, el Lliure i Shakespeare. Un encanteri d'efectes perdurables. Sota el gran mirall inclinat suspès per Fabià Puigserver, Anna Lizaran, Lluís Homar, Jordi Bosch i Emma Vilarsau reflectien la seva blanca elegància tot buscant el paradís perdut al bosc d'Arden.

JULI CÈSAR

(Àlex Rigola, Teatre Lliure, 2002)

No era el primer Shakespeare de Rigola, ni seria l'últim, però aquest sobresurt per la radical i discutida intervenció al text i perquè aporta una visió inèdita d'un drama que sol contemplar-se com un tràmit per arribar als famosos discursos davant el cos assassinat del dictador. Un sorprenent matís poètic a florava a partir d'una austeritat que podria recordar l'essencialitat japonesa. Un autèntic haiku shakespearà.

TREBALLS D'AMOR PERDUTS

(Ferran Madico, Ardenbrut, 1995)

El debut com a director de Madico es va materialitzar amb una producció tocada per la simplicitat espacial de Peter Brook. L'enginyosa guerra de sexes i sexe –un musical encryptat per la seva atmosfera lleugera– transcorria sobre la superfície d'un paisatge de catifes perses. La jove companyia no es podia agafar a res més, més enllà de la seva energia desbordant.

EL REI LEAR

(Calixto Bieito, Teatre Romea, 2004)

És complicat escollir una de les lectures shakespearianes de Bieito, però en aquesta tragèdia es van unir dos elements que la fan especialment destacable: una visió beckettiana del text amb la intenció de situar-lo dins la lògica dramàtica del segle XX i la interpretació protagonista de Josep Maria Pou, fidelment acompanyat pel bufó lumpen de Boris Ruiz.

THE WINTER'S TALE

(Edward Hall / Propeller, Temporada Alta, 2005)

Tot el que fa Propeller –la companyia anglesa que ha adaptat la tradició elisabetiana de "només homes" al teatre contemporani– frega l'excel·lència. Si s'ha d'escollir un sol títol, potser aquest hauria de ser *The winter's tale* [Un conte d'hivern], perquè conté la poesia dels seus muntatges i guarda una joia dramàtica: el conte de la gelosia està contemplat des de la mirada trista d'un infant mort.

MACBETH

(Jürgen Gosch / Düsseldorfer Schauspielhaus, Teatre Lliure, 2007)

Des d'Alemanya va arribar una versió explícitament *gore* de la tragèdia escocesa. Un espai ascèptic, blanc, plastificat i una gran taula per embrutar-se amb atrocitats i vileses, com només l'ésser humà pot imaginar-les i exercir-les, servides amb un traç de *grand-guignol*. Un brutal acte teatral d'extrema violència, inundat de sang i immundícies, que obligava el públic a contenir la respiració.

EL MERCADER DE VENÈCIA

(Pep Pla / Q-Ars Teatre, Biblioteca de Catalunya, 2007)

Una companyia de "només dones" -picada d'ullet inversa a la tradició- que entra a la selecció per una actriu: Anna Güell, que hi feia de Shylock. Veure una dona en Hamlet forma part gairebé d'una certa tradició (Sarah Bernhardt, la primera), però molt més inusual és que el mercader jueu assoleixi una altra dimensió pel talent que hi aporta una gran actriu.

HAMLET

(Thomas Ostermeier / Schaubühne, Teatre Lliure, 2008)

Una versió d'arrel i estètica expressionista per les seves solucions escèniques, dramàtiques i audiovisuals, amb l'important matís que tot el muntatge transcorre sobre el cadàver del rei-pare assassinat. Una terra contaminada que, a poc a poc, infecta la psique dels vius. Un procés de deliri que no es limita a la ment de Hamlet. Un repartiment de mínims obligava a esplèndides multiplicacions interpretatives, com la de Gertrudis-Ofèlia, resolta amb una perruca.

TROILUS I CRESSIDA

(Declan Donnellan / Cheek by Jowl, Festival Grec, 2008)

Cheek by Jowl i Shakespeare és un binomi reconegut. Donnellan és un expert a despullar-lo de tot el que és innecessari perquè l'atenció es concentri en exclusiva en les intenses relacions humanes descrites en els drames. *Troilus i Cressida* és una de les obres més desconegudes i menys representades. En aquesta sòbria producció es jugava amb l'ambigüitat moral d'uns personatges que, casualment, han passat a la immortalitat com a herois de la guerra de Troia.

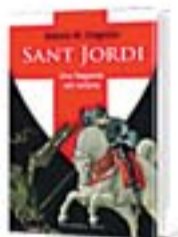
TRAGÈDIES ROMANES

Coriolà, Juli Cèsar i Antoni i Cleòpatra (Ivo van Hove / Toneelgroep Amsterdam, Festival Grec, 2013)

Un prodigi de l'ús de l'espai escènic (una gran àgora oberta al públic que modifica constantment el punt de vista de l'espectador, obligat a escollir entre l'escenari i la pantalla) i de dramaturgia. La producció enllaça les tres obres per configurar un fresc polític colossal amb elements de *thriller* i de debat entre l'esfera privada i la pública dels governants, sotmesos a l'escrutini dels *mass media*.

Feliç Sant Jordi

HISTÒRIA

FICCIÓ

AVENTURES

EDITORIAL BASE
www.editorialbase.cat